

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

ŠTEV. (No.) 206.

CHICAGO, ILL., SREDA, 23. OKTOBRA — WEDNESDAY, OCTOBER 23, 1929.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

LETNIK XXXIII.

Zastoj na žitnem trgu. - Velika beda med ruskimi begunci

KANADSKA PŠENICA NAKUPIČENA V PRISTANIŠČIH, A NIMA KUPCA. — EVROPA POKRILA PRVO ZALOGO Z LASTNIM PRIDELKOM. — ZA VARNOST ŽITA POSKRBLJENO.

AMERIKO PROSJO POMOČI

Begunci, ki so morali zapustiti domove iz strahu pred Sovjeti, se nahajajo v skrajno obupnem položaju. — Amerika naj pomaga.

Montreal, Kanada. — Dočim so imele prejšnja leta ob tem času vse kanadske parobrodne družbe polne roke dela z odpravljanjem in razpolaganjem kanadske pšenice v druge dežele, vladata letos polna tihota in brezdelnost v kanadskih pristaniščih. Velikanski žitni elevatorji, ki vsebujejo po 15 milj. bušljev, so prenapoljeni, do 4000 železniških voz, polnih pšenice, stojijo na progri, in čaka, da jih bo mogoče kje razložiti; enako je tudi okrog 70 tovornih parnikov naloženih z žitom, a leže v pristanišču, ker nihče ne vpraša po žitu.

Podobnega položaja, kakor je letos, in ki vzbuja pozornost celega sveta, kanadska združina do zdaj še ne poznava. Vsačko leto se je namreč takoj po žetvi začela odprava žita, s katerim zalaga Kanada tretjino svetovne potrebe, in cela zadava je šla vedno dokaj gladko. Da letos ne gre tako, in da Evropa odlasa kupovanje kanadskega žita, trdijo, da je vzrok v tem, ker je vsled suše letosnega žetvev v Evropi bolj zgoda dozorela, in je torej prvo silo pokril na trgu domači pridelek. Da bi se pa za dalje časa naprej zalagala, pa stane preveč denarja, katerega pa kupujejo evropske države nimajo. Poleg tega igra seveda tudi špekulacija veliko vlogo, kajti Evropa upa, da bo pozneje dala Kanada žito ceneje, ko bo videla, da ga nihče ne mara kupiti. Kanadci pa dobro vidijo v njih kartu, in niso namejnjeni popuščati. Ukrenili so potrebne priprave, da bo žito čez zimo na varnem, in zdaj mirno čakajo, dokler ne bo končno evropski kupec postal lačen.

SMRTNA KOSA

V nedeljo je preminil v Chicagi rojak John Ahčen, z 1758 W. 22nd St. Ponesečel se je še zadnji četrtek in sicer ga je zadel motorikel, ko je odhaljal na delo. Kolo mu je zlomilo nogo in mu prizadejalo tako hude notranje poškodbe, da jim je podlegel zadnjo nedeljo dopoldne. Pokopan je bil danes. Vsem sorodnikom sožalje, pokojniku pa mir in pokoj!

PLIN ZADUŠIL SEDEM DRUŽINSKIH ČLANOV

New York, N. Y. — Oče skupno s svojimi šestimi otroci je postal žrtev strupenega plina. Pri družini Walter Cavanagh so namreč zvečer postavili na plinsko peč posodo z vodo, na katero so pa pozabili in odšli spati. Voda je izkipela in ugasnila plamen, in plin, ki je pričel uhajati, je postal smrtonosen za celo družino. Neki sosed jih je našel v nedeljo zjutraj vse mrtve.

London, Anglija. — Kadar se je izrazil neki izvedenec, ki se je nahajjal na zrakoplovu R-101 na njegovem zadnjem poletu, je ta zrakoplov zmožen nositi pet letal, katere lahko po poljubnosti med vožnjo izpusti in jih zopet nazaj pritrdi.

SLOVENCI V SHEBOYGANU POZOR!
Danes, dne 23. oktobra 1929
se kažejo v cerkveni dvorani

SLIKE K.S.K.J. in VSESLOV. KAT. SHODA!

NOVI LONDONSKI ŽUPAN



Biti župan v mestu London ni mala reč. Pod seboj ima nameč šest milijonov podanikov, torej več, kakor jih ima marsikatera mala država. Na to važno mesto je bil pred kratkim izvoljen Sir Wm. Waterlow, ki ga vidimo na sliki z njegovo sočago in sinom.

BIVŠI MIN. PREDSEDNIK UMRL

Radoslavov, bivši min. predsednik, ki jo speljal Bolgarijo v svetovno vojno, umrl zapuščen v Berlinu.

Berlin, Nemčija. — Po dolgotrajni bolezni je v neki tukajšnji bolnišnici umrl Vasilij Radoslavov, bivši bolgarski min. predsednik.

Vladanje tega moža je zanimalo zato, ker je bilo predvsem Radoslavovo delo, katerega je podpiral bivši cesar Ferdinand, da je Bolgarija stopila v svetovno vojno na strani Nemčije in Avstrije. V l.

1913 je namreč Radoslavov

prosil Anglijo, Francijo in Rusijo, da bi dale Bolgariji posojilo, da bi se lahko opomogla

po končani balkanski vojni.

Ker so te države posojilo odrekle, se je Radoslavov obrnil

za pomoč na Nemčijo in Avstrijo, ki ste mu tudi dale zahtevalo pomoč. To je imelo za posledico, da je v l. 1915 Bolgarija napovedala Srbiji vojno.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

V l. 1923 je najvišje bolgarsko sodišče odsodilo na do-

smrtno ječo Radoslavova in poleg njega pa še pet članov.

Njegove vladne in sicer z

ziru napravimo malo sodbo,

da so s tem, ko so ke velikanske svote stane na

spravili Bolgarijo v vojno, za-

šo Unijo vzdrževanje sodnij-

krivlja izdajalstvo domovine.

Kakor znano, pa ni imela uspeha v tej vojni in je zato skušala v l. 1918 skleniti mir sama za se. Radoslavov je bil odstavljen od vlade in njegov naslednik je sklenil premirje.

</div

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki,
Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovensian Newspaper in America
Established 1891.

Published daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:
For one year \$5.00
For half a year \$2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year \$3.00

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year \$2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year \$3.00

Izhaja večkrat razen nedelj, pon. Belkov in dnevno po praznikih.

Izdaja in tisk
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Za celo leto \$5.00
Za pol leta \$2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: \$6.00
Za pol leta \$3.00

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevnim, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Teorija in praksa.

Teorija, ki se nanaša na socialno, družabno življenje, vsebuje gotove nauke, pravila, smernice, po kakršnih naj bi se uravnalo socialno življenje. Teorija more biti zagrešena, načrtna, deloma pravilna ali povsem pravilna. Napačna teorija se na zunanj poda lahko zelo lepo, prijetno, bajno, mnogi so za tako teorijo, ker jim prija bajnost, vabljivost. Za praktično življenje taka teorija ni, ker pač ni pravilna, ker je zagrešena, življenje pa mora obstajati edinole na podlagi resničnosti, realnosti. Vsebuje taka teorija gotovo upe, sanjava upanja. Od nekdaj je človek upal in sanjal in si malal neka nebesa. Ko se ravno ni bilo govorja o kaki živiljenjski teoriji, po kakršni bi se podalo življenje tako bajno prijetno, so si dognali kraj, zemljo, otok v morju, dožele za deveto goro, tjer bi bilo ali je morda življenje tako, kakršno se jim je pričazalo v nekem upanju in sanjah. Ustvarili so si otok ali deželo Utopijo, tam nekje, kamor so romali njih upi. Odtod imamo sedanje ime za zgrešene teorije o socialnem življenu ter jih zovemo — utopije, sanje. Prijetne so utopije, ampak za praktično življenje niso, kvečemu se nad njimi nastajajo pač — sanjavci.

Morda so Rusi vobče prvi sanjaveci na svetu. Srce imajo, saj se pogostoma govori o široki ruski duši. Obdaja jih izredno za sanjanje primerarna narava: nedogledna ravnina brez hribov in holmov in gora, vse nekam izlito v daljavo, spojeno edinole z nebnim obzorjem tam nekje v enako nedosežni dajavi. Vse se nekam izliva, pretaka, izginja, pravo sanjanje pri odprtih očeh.

Mnogi najdejo rayno v ruskih sredinah, ruski široki duši in v ruski naravi razlog, da so Rusi že od nekdaj hodili v svojem pojmovanju in mišljenju za nekimi utopijami, in ko se je pojavil komunizem tudi nekako v praksi; da bi se namest vpletjal v praktično življenje, se ga je ruski narod oprijel z obema rokama. Bodo še drugi razlogi merodajni, a dasi komunizem ne more kot tak in celoti uspeti, ker je pač utopija, zgrešena teorija, so bila tla, ugodna zanj le v Rusiji in v ruskih narodih, dočim je bil vabljiv tudi za druge, pa ni pri njih istih pogojev, in komunizem životari le pri kakih posameznih sanjavecih, in pri takih, ki pač od teorije živijo v praksi.

Teorija more biti le napol resnična, imeti nekaj resničnosti poleg zgrešene strani. Resnična podlaga bo za praktično življenje, ker vsaka resničnost, realnost je za praktično udejstvovanje. Radi zgrešene strani pa taka teorija ne more nikoli postati v vsem obsegu podlaga kakršnega socialnega udejstvovanja, in ce taka napol resnična teorija pride kdaj do neke zunanje veljave, kakor je prišel komunizem po revolucioni v Rusiji, se bo teorija izpreminjala, prilagodila razmeram, kakršne so po danih pogojih edino mogoče. Angleški laboriti, če ostanejo na krmilu v Angliji, in ce so socialisti, bodo uspeli pri tem, kar je na njihovem socialističnem resničnem, v ostalem pa bodo sledili smernicam, ki so resnične na angleškem konzervativizmu ali liberalizmu. Od ideje angleškega imperija angleški laboriti ne bodo nikoli odstopili, ali le primorani po razmerah, in naj se vzdržijo pri vladu za vedno.

Le tretja vrsta teorij, resnična teorija, je za praktično življenje. Pri tem pa je zopet treba ločiti udejstvovanje teorije v splošnosti in pri posameznikih. Človeštvost obstoji iz povoromo o ljudskih masah. V zadavah, ki se tičejo vseh, mora povoromo o ljudskih masah. V zadavah, ki se tičejo vseh, mora

po resnični teoriji socialno nastopati v masi, v masah, a posameznik ne sme vsega le od mase pričakovati, kadar je na njem, da teorijo vpelje pri sebi, ker je vsak sam osebnost, individuum.

Teorija ima privlačno silo le, dokler se ne izpremeni v prakso, v skupnih zadavah pri vsej skupnosti, v zadavah posameznikov pa pri posameznikih. Ko je vpeljana, izgubi na silaju, privlačnosti, ker je bila vpeljana v prakso.

Teoretiki, ki živijo od teorij, niso za praktično udejstvovanje. Smešijo se taki, ki si skušajo sezidati dom, imeti avtomobil, nekaj prihrankov na banki . . . , dasi se jim vse to obljubuje v — bodočnosti, kakršne pa nikoli ne bo, kakor kaže zgodovina teorij samih.

Posameznik naj ima oči odprte za — prakso, od teorij v bodočnosti živijo le teoretiki, ki hočejo, da se teorija ne vplete v življenje, ko jim odklenka, kadar se pokaže teorija v praksi.



TO IN ONO IZ LA SALLE.

La Salle, III.

Kakor znano je nastala velika borba med premogarskimi voditelji. Predsednik illinoiške distriktno organizacije Fishwick je ostro nastopil proti Lewisu, glavnemu predsedniku mednarodne premogarske unije v Ameriki. Lewis, kakor znano, je zakrivil pri zadnjem stavku mnogo s tem, da je dovoljeval distriktno dogovore in pogodbne. Zdaj pa hoče zopet raznih sprememb, na katere pa illinoiška organizacija premogarjev mehkega premoga ne ga noče pristati. Fishwick ostro očita Lewisu izdajstvo in druge razne stvari. Lewis zahteva od illinoiških pokrajinških predsednikov in lokalov slepo pokorčino, v katero se mu pa kakor zgleda ne bodo udali. Lewis je namreč, takoj ko se mu je odbor 12 okrožja, kateremu načeljuje predsednik Fishwick uprl, istega suspendiral in imenoval novi odbor, kateremu je izročil administracijo in razglasil premogarjem, da se v vseh oziroma zanaprej pokorovajo novemu odboru, istotko je obvestil lastnike premogorov, da naj plačujejo unisce prispevke, katere oni premogarjem pri plačah odtegnejo novemu odboru. Stari odbor se je temu uprl in izposloval je v Springfieldu sodno prepoved. Zdaj bo sodišče odločilo kdo ima prav, ali stari odbor, ali glavni odbor mednarodne unije. V 12. distriktu so vsi predsedniki unijiskih lokalov proti Lewisu razvili lokalno proti Lewisu razvili.

Vreme imamo zadnje dni prav prijazno, da bi le tako držalo do Božiča. Pozdrav vsem čitateljem širom Amerike!

lemonskoga samostana, da pokrije s tem del še neplačljivih računov. Upam, da bodo dobra srca še kaj žrtvovala, da ne bodo naši slovenski frančiškani imeli tako občutne zgube pri prireditvi katoliškega shoda. Vsi darovi bodo priobčeni ali v koledarju Ave Marije, ali pa potem v mesečniku Ave Maria. Dosedanjim in vsem nadaljnjam darovalcem naj bo Gospod Bog plačnik!

Leo Mladič, bivši blagajnik.

KAJ JE NOVEGA V FOREST CITY?

Forest City, Pa.

Naša Forestcitska naselbina je ena bolj pionirske slovenske naselbine v Ameriki. Imamo mnogo ljudi, ki so zmožni peresa, pa menda vse raje čitajo, kakor pišejo. Tudi mene se je že večkrat prijala bolezen. Mislim, saj bo kdaj drugi kaj napisal, pa nihče se ne oglaši in smo vedno na enem in istem mestu.

O delavskih razmerah ne morem ničesar pisati. Ako hočem o tem kaj pisati, moram le grajati, ker z delom pri nas ni dosti. V rovih se v kaki sezoni odpre malo bolje, pa zoper v drugi toliko slabje. Premogarji nimamo menda več za računati na kakve dobre čase, kakor je bilo včasi. Vsaka reč je nekaj vzrok, nekaj moderni stroji, nekaj, da dandanes rabijo mnogo manj premoga kakor včasih, ko ni bilo olja in vse se pa hudo pozna premogarjem.

Pijonirji in pionirke naše naselbine padajo eden za drugim v grob. Te dni je nemila zelo presečena, ker ni prav nič pričakovala kaj takega. Slučaj pa je pokazal, da imavrla družina mnogo prijateljev. Tudi poroko smo imeli in sicer predzadnjo soboto. Porocila sta ženin Frank Šetinc in nevesta Mary Piletič. Za priče Miss Anna Mosar in Mr. Joe Piletič, nevestin brat. Poročne istotko je izvršil č. g. Ed. Gabrenja, frančiškan iz Lemontskega, ki je nadomestoval č. g. župnika Father Salovena, kateri se je srečno te dni vrnil iz domovine. Gostovanje se je vrnilo na domu staršev poročencev. Mladi par se je podal na kratko medeno potovanje, nakar se nastani v La Salle. Običajno in srečne v blagoslova mladem paru!

Vreme imamo zadnje dni prav prijazno, da bi le tako držalo do Božiča. Pozdrav vsem čitateljem širom Amerike!

Poročevalec.

OD BIVŠEGA BLAGAJNIKA KAT. SHODA.

Chicago, Ill.

Naknadno moram dati v javnost, da sem še prejel \$60 iz Detroitu v svrhu kritja stroškov za vseslovenski kat. shod. Nabrali so tam vsega skupaj \$80, pa so imeli \$20 stroškov. Dobil sem tudi od Mr. Rubensa iz Jolietta \$10. Ta in oni de-

znamenj kip. Kapelčani vzamejo spomilivo čudodelno podobo in jo postavijo v oltar.

Kdaj se je zidala cerkev, se ne da ugotoviti. Iz listine z dne 19. oktobra 1886, ki jo je pisal ogleski patriarh in kardinal Franciscus lastnoročno, ko je bival v Kapelu, je povzeti, da je stala že tedaj cerkev, ker dobi vsak 80 dni odpustko, ktor sprejme na dan posvečenja cerkve pri D. M. v Trnju svete zakramente. Bržkone je karinal da dan cerkev posvetil.

Dne 24. septembra 1473 so prihrumeli krvolčni Turki skozi Kokro preko Jezerškega vrha in iz Solčave preko Št. Lenarta v Kaplo, ki so jo požgali. Kapelčani so zbežali v skalovje v Tabribi in od tam valili kamenje na Turke, jih tako 17 ubili in zajeli 200 konj. Ker so Turki večkrat vpadali v te kraje, so sklenili Korošči, da se zavarujejo. Sezidali so l. 1479 v kapelški soteski trdnjavici, ki se imenujeta Tabri. Od teh trdnjav se vidijo še sedaj na obrestraneh Bele na strmi skalah razvaline. Trdnjavci sta bili med seboj zvezani z visokim zidom, ki je segal čez Belo. Na cesti pa so dogotovili tabre,

so bili ljudje tako veseli, da je nastala celo narodna pesem, od katere pa so znane le dve vrstici:

O ti preljuba kremlica,

Ti si naša zabranica.

Narodna pripovedka ve povedati, da so pridrli l. 1783 Turki sem od Podjunske doline. Njim na čelu je bil Ahmet-paša. Turek je požgal Reberco in:

Z junske doline če v Kaplo predreti,

V cerkvi Marije hlev konjski imeti.

Toda Kapelčani zajezijo Belo v Tabribi, voda nastopa tako visoko, da stoji že do podnožja D. M. v Trnju. Paša stopi na goru v skalovje in ko zagleda odtod Kaplo in romarsko cerkev D. M., zagrozi, da potopi Kapelčane v krvi, cerkev pa spremeni v konjski hlev. Ali v nebeski zarji se zaveti tedaj Marijino ime, iz jasneg neba trešči streli v turškega paša, slap zruši pecjevje in stisne podobo turške glave v skalno, jez podere in poplavi Turke, ki se potopijo v Beli. Turški sultan je nabil potne globoke Turci, lažnivo Solčavo in zelezno Kaplo. Od tistega časa se imenuje Kapla zelezna, Luče pa je označil u-

IZ DOMOVINE.

Ivanu Lukavečkem v Gorenji Kungoti. Kungoški gasilci so bili pridno na delu, ki je pa bilo otežko zaradi pomanjkanja vode. Gorelo je še drugi dan. Zavarovana vsota znaša 12,500 Din, škoda pa — ker so uničene zaloge sema, slame itd. — okrog 150,000 Din.

— Zeleznica ponesrečil.

Na ljubljanskem glavnem kolodvoru se je 27. septembra dopoldne težko ponesrečil 59-letni železnica Franc Pajsač, Cistil je okrog 11 lokomotivo in pri tem padel na tla ter si zlomil levo nogo.

Umeščen

je bil 25. septembra 1929, na župnijo Moravče g. Janko Čegnar, uršulinski spiritual v Ljubljani. Hkrati je bil imenovan za dekanu dekanije Moravče in za škof. duhovnega svetnika.

Zlato mašo

je daroval msgr. Ludovik Kušmar, stolni kanonik v Gorici. Zlatomašnik se je rodil l. 1856 v Kojskem, v mašniku, ki je bil posvečen l. 1879. Služboval je povečini med svojimi Briči.

Požar v Gotni vasi in Ločni.

Novo mesto, 7. okt. — V nedeljo zvečer okrog 8. je izbruhnil požar na Idinčini pri Štihovih. Požar je upepel dva poda, napolnjena z mrvo, kozruzo ter drugimi poljskimi predelki, živinski hlev in svinjake. Zivino in prešiče so rešili.

Ob pol 11. ponoči pa je izbruhnil požar v Ločni pri posestniku Jermanu, kateremu je zgorelo vse gospodarsko poslopje in hiša ter ni ostalo nič. Poginila je tudi živina. Domaci so bili v gori. Dom je bil samo otrok, ki se je pa k sreči rešil.

Požar v Gor. Kungoti.

V pondeljek, 30. sept., je izbruhnil požar pri posestniku

Detroit, Mich. — Pred takojšnjim sodiščem je bil obsojen na 90 dni zapora neki Ch. Haded. Obdolžen je bil, da je z vročim železom občgal svojega 11 let starega sina po roki, svojo ženo pa po ramu, in sicer zaradi dveh penjev, katere je izvredno zanimala. Domaci so bili sinčku za časopis, in ta ni vedel mu dati pojasnila, kam jih je vtaknil. Sodnik se je izrazil, da bi tega "vzornega" očeta prav rad obsobil na 90 let, namesto na 90 dni, ako bi mu postavila to dovoljevala.

Newyorško grozdje



pride v PETEK, DNE 25. OKTOBRA. Kare bodo stali na Blue Island Avenue in Paulina Street. Odprte bodo v PETEK in SOBOTO.

LETOS BO CENEJE, KAKOR LANSKO LETO.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

ŠNOSLOV IN IMENIK GLAVNIH URADNIKOV.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Faidiga, 319 W. 2nd St., Leadville, Colo.
Tajnik: Anthony Jersin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, Attorney at Law, 328 Central Block, Pueblo, Colo.

1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st Str., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelek, spremembe zavarovalnina, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklipijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasti pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošljte glavnemu tajniku na zahtevo vsi pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

FINANČNO POROČILO Z.S.Z. ZA MESEC SEPTEMBER, 1929.

PREJELI OD DRUŠTEV:

Št. dr.	Smrt.	Boln.	Poškod.	Onemog.	Strošek.	Skupaj
1. 155.93	148.00	20.50	4.10	149.25	477.78	
2. 242.75	216.40	29.70	5.94	222.25	717.04	
3. 41.01	32.00	4.10	.82	30.75	108.68	
4. 150.55	123.00	15.50	3.10	117.00	409.15	
5. 27.13	27.30	3.10	.62	23.25	81.40	
6. 106.24	107.30	15.80	3.16	117.50	350.00	
7. 21.62	36.40	4.40	.88	32.50	95.80	
8. 79.40	80.00	10.80	2.18	79.75	252.13	
9. 28.66	28.40	3.80	.76	28.50	90.12	
10. 12.27	12.80	1.60	.32	12.00	38.99	
11. 70.16	86.10	7.90	1.58	58.75	224.49	
12. 45.85	43.60	3.60	.72	26.00	119.77	
13. 194.12	191.10	26.50	5.30	195.50	612.52	
14. 32.09	38.80	4.40	.88	32.50	108.67	
15. 26.20	21.00	3.00	.60	22.50	73.30	
16. 65.56	69.80	6.60	1.32	52.40	195.68	
17. 90.07	86.40	8.00	1.62	63.50	249.59	
18. 51.36	46.90	5.50	1.12	42.00	146.88	
19. 30.56	22.00	3.60	.72	27.00	83.88	
20. 31.49	40.40	3.60	.72	27.00	103.21	
21. 40.68	55.90	3.90	.78	27.25	127.91	
22. 22.69	29.90	2.10	.42	5.25	60.36	
23. 16.72	16.30	2.10	.42	15.75	51.29	
24. 93.89	70.40	10.00	2.00	74.50	250.79	
25. 71.80	84.30	5.70	1.14	40.25	203.19	
26. 13.57	17.00	1.60	.32	12.00	44.49	
27. 58.15	68.50	6.40	1.30	47.25	181.60	
28. 34.60	38.40	5.40	1.10	43.75	123.25	
29. 38.64	40.70	3.50	.70	25.75	109.29	
30. 9.44	11.60	1.20	.24	9.00	31.48	
31. 32.98	33.90	2.90	.58	20.75	91.11	
32. 18.41	25.00	2.20	.44	15.50	61.55	
33. 27.80	35.30	2.70	.54	20.50	86.84	
34. 40.00	3.20	.64	23.25	100.22		
35. 27.86	28.00	4.10	.84	31.50	92.30	
36. 9.11	7.70	1.30	.26	5.05	23.42	
37. 2051.89	2060.60	240.30	48.18	1777.20	\$6,178.17	

RAZNI DRUGI DOHODKI:

SNPJ. Drnštvo, Leadville, Colo., za 50 listov.....	150
Povrnjenja premija za št. 12 & 30 (Surety Bonds).....	2.82
Dotečeni obresti na prodanih Denver Joint Stock Land Bank obveznicah.....	72.23
Obresti povrnjeni na Roswell, N. M. obvez.....	15.00
Obresti od \$5,000 Burlington, Colo. obvez.....	150.00
Obresti od \$6,000 Cragmor Sanatorium.....	180.00
Obresti od \$2,000 Denver Stadium.....	30.00
Skupni dohodki.....	447.23
Prestanek 1. septembra, 1929.....	109,982.53
Skupaj.....	\$116,612.25

IZDATKI Z.S.Z. ZA MESEC SEPTEMBER, 1929.

St. dr.	Smrt.	Boln.	Porodne	Opera-	Provizije	Skupaj
1. —	160.50	—	—	2.00	162.50	
3. —	210.50	—	—	1.00	211.50	
4. —	118.00	—	—	—	118.00	
5. —	153.00	—	—	—	153.00	
6. —	33.00	10.00	—	—	43.00	
7. —	78.00	10.00	—	—	88.00	
8. —	—	—	—	2.00	2.00	
9. —	64.00	—	—	—	64.00	
10. —	—	—	—	4.00	4.00	
11. —	—	10.00	—	2.00	12.00	
12. —	69.00	—	—	—	69.00	
13. —	82.00	—	—	—	82.00	
14. —	178.00	10.00	50.00	—	238.00	
15. —	173.00	—	—	—	173.00	
16. —	279.00	—	—	—	279.00	
17. —	84.00	—	—	—	84.00	
18. —	54.00	—	—	—	54.00	
19. —	68.00	—	—	—	68.00	
20. —	115.00	10.00	—	—	125.00	
21. —	95.00	10.00	—	2.00	107.00	
22. —	54.00	—	—	—	54.00	
23. —	135.00	—	—	—	135.00	
24. —	52.00	—	—	4.00	56.00	
25. —	16.00	—	—	—	16.00	
26. —	250.00	60.00	50.00	17.00	\$2,759.00	

RAZNI DRUGI IZDATKI:

Dotečeni obresti na kupljenih obveznicah.....	110.49
Frank Tanco, najemni pisarne.....	18.00
Anthony Jersin, tajniška plača.....	140.00
Poštnina.....	3.11
Papir za konvencijo \$1.10; črnilo \$1.00.....	2.10
The Mountain States Tel. & Tel. Co.....	4.00
Knjizna vrednost obveznic znižana za.....	1000.00
Skupni izdatki in znižana knjizna vrednost.....	\$ 4,036.70

Prestanek 30. septembra, 1929..... \$112,575.55
Denver, Colo. 12. oktobra, 1929. Anthony Jersin, gl. tajnik.

da knjizna vrednost se je pa morala znižati v svoto \$1,000.00. Glavni izvrševalni in nadzorni odbor je prisel do zaključka, da ne držimo obveznic, katerih vrednost je pod 100, vsled tega smo zgoraj omenjene prodali. Vse druge obveznice so vredne po 100 ali več.

FINANČNO POROČILO ML. ODD. Z.S.Z. ZA MESEC SEPT. 1929.

PREJELI OD DRUŠTEV:

Št. dr.	Vplačali vsoto	Št. dr.	Vplačali vsoto

<

T. C. Bridges:

Na pomoč

ROMAN.

"Hvala ti, Sam," pravi Jim in se globoko oddahne. Nato pa pokaže na morje pod njima. "Jaz bi bil že tamle dol, ako me ti ne bi bil prijet!"

"Prav grd prehod je bil!" reče Sam, "zdaj bo pa že bolje."

Zopet začne plezati po polici dol, Jim pa za njim. Ceprav je bilo tako naporno, vendar ni bilo nič v primeri s tem, kar sta že prestala in tako sta napreduvala kar hitro, dokler nista prišla do nekega kraja, ki je bil osem do deset čevljev nad vodo. Tu se je polica razsirila in končala s prepadom.

Sam pogleda dol v rastoče valove, ki počasno butajo ob vznosje črki.

"Jim, zdaj nama pa nič ne bi pomagalo, ako bi hotela zopet plezati."

"Vem da ne, pomagalo pa bo plavanje," odvrne Jim. "In to pot sem jaz na vrsti."

"Pa menda vendar ne misliš dol v te valove!" zavpije Sam.

"Saj mi ne bodo nič hudega storili!" se odreže Jim in hitro slaci suknjo. "Pa ne misli, da se šalim, Sam! Obljubim ti, da se mi ne bo ničesar zgodilo. Ti počakaj tu, jaz pa grem po čoln." Počaka toliko, da voda zopet naraste, nato pa se z vso silo požene v najvišji val.

Sam se je nagnil naprej in gledal, kako je Jim izginil v sredi velikega zelenega vala. Preteklo je deset sekund, ki so se mu zdale dolge kot deset minut, nato pa se več yardov od čeri prikaže Jimova voda iznad glave in Sam ga vidi, kako začne krepko plavati. Če je bil Sam močnejši v skalah, je bil pa zato Jim mnogo boljši v vodi in ker mu je plima pomagala, se je prav urno bližal kopališču. Sam se je globoko oddahnil, ko je videl Jima kobacata na pesek in stopati k čolnu, ki je bil potegnjen na obalo.

Se nekaj minut in Jim se vrne pod steno ter reče: "Zdaj boš moral pa ti skočiti, Sam."

Sam se obotavlja in prizna: "Hudo se bojem."

"Toliko se gotovo ne moreš batiti, kakor sem se jaz tamle gori," odvrne Jim. "Vrzi mi najprej moje čevlje dol, potem pa skoči! Jaz te bom pa zagrabil, ko prideš na površje."

"Nikar ne misliš, da bom sploh prišel na površje!" zagode Sam, nato pa se z vso silo požene, skoči ter priletí v morje s kar se da strašnim pljuskom! Puhaje in otepaje pride na površje, Jim pa ga hitro zagrabi ter mu pomaga v čoln; nato pa skoči k veslom ter vesla na vse kriplje, da ne bi čoln treščil ob čeri.

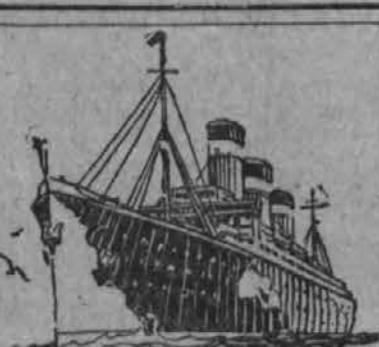
Sam si zdrgne slano vodo z oči ter pogleda gor na čeri in reče: "Ne verjamem, da bi bili že izsledili, da sva ušla."

"Pa nama tudi ne more nič škodovati," odvrne Jim. "Zdaj naju itak ne morejo več dobiti."

JOS. SNIDER
v zvezni
Hartford Undertaking Co.

1455-57 Glenarm St., Denver, Colo.
Keystone 2779 South 3296

se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najboljših cenah in v najlepšem redu.



Potovanje za praznike v Jugoslavijo

Odlöčite se, prebiti letos radosni predbožični čas v svojem rodnom kraju.

Izvršite že zdaj vse priprave, da boste prebili čas bližajočih se praznikov z svojimi dragimi, in da hoste obiskali mesta svojega destinata.

Izberite si katerokoči izmed izbornih ladij United States Lines, da boste uživali izborno potovanje, udobnost in zabavo, glede katero so te ladje svetovno znane.

Kupite si povratni vojni listek, da si zagotovite mesto za vaš povratek. Ako niste državljan Zed. držav, Vam bodo United States Lines pripomoglo do povratnega permita.

Za popolna pojasnila, cene in posebna potovanja, obrnite se na svojega lokalnega agenta, ali pa pišite našavnost na

United States Lines

110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.—45 Broadway, New York City

ODHOD IZ NEW YORKA

S. S. GEORGE WASHINGTON
13. nov. — 12. dec.
S. S. LEVIATHAN
21. nov. — 7. dec.
S. S. PRES. HARDING
27. nov.
S. S. PRES. ROOSEVELT
30. nov.
S. S. REPUBLIC
11. dec.

Vse ladje, razen LEVIATHAN, plovejo direktno v PLYMOUTH, CHERBOURG in BREMEN. LEVIATHAN gre naravnost v CHERBOURG in SOUTHAMPTON.

Kdor v Amer. Slovencu oglaši, se mu kupec takoj oglasí!

Javne zahvale.



ALPEN TINKTURO zoper izpadanje in začasno se razvije, kar sem rabil z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaljen. F. Bosanic, Box 738, Schumacher, Ont., Can. — Priznatom, da je Vaša Bruslin tinktura zoper sive lase in resnici zelo koristna; meni so postali lasje popolnoma naturalni. Vam hvaljenje Frances Polich, Chicago, Ill. — Bruslin tinktura zoper sive lase sem rabil z najboljšim uspehom; lasje izgledajo kakor mladenček pri 16. letih; ostanem Vam hvaljenec Sima Zuber, Box 310, Kirkland Lake, Ont., Cana. — Wahčič Fluid zoper revmatizem in tritanje po kosteh je v resnici najboljši na svetu; moj prijatelji je ležal 3 mesece bolan na revmatizmu, in ko je začel rabiti Fluid, je v 8 dneh popolnoma ozdravel, za kar Vam ostane vedno hvaljenec; tudi meni blagovolite takoj poslati Vašega hvaljedrvenega Fluida ena steklenico; Joseph Jenich, 283 Droiulard Rd., Ford City, Ont., Cana. — Moram v resnici pripozнатi, da je Vaša Elza žavba najboljša na svetu zoper rane, možulice in srbečo kožo; se Vam lepo zahvalim za Vašo pošteno poštreno. Vam hvaljenje D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa. — Imel sem kurje oči na nogah in bradavicu na rokah in v treh dneh sem si popolnoma odstranil nadležno snako. Vam hvaljenje John Grabian, 3307—7th St., St. Louis, Mo. — Imam še na stotine zahvalnih pisem za te in druge bolezni. Zdravila so garantirana; pišite takoj po brezplačni cenik.

Telefon: ROOSEVELT 8221.

JACOB WAHČIĆ,
1430 E. 95th St., CLEVELAND, O.

(Nadaljevanje z 2. strani.)
me kot čitane.

Točki 6. in 7. se črta popolnoma.

Clen 28.

Zvišanje in znižanje posmrtnine in bolniške podpore.

Točka 1. se popravi v toliko, da bo v soglasju s točko v čl. 26.

Točki 2. in 3. se sprejmata po starem.

Clen 29.

Assesment Zveze.

Točka 1. se spremeni tako, da bo odgovarjal vsem drugim točkam v pravilih.

Točke 2., 3. in 4. se sprejmejo.

Clen 30.

Točka 1. se sprejme.

Točka 2. se črta in se jo nadomesti z novo točko, ki se glasi: "Član, ki zbole, se mu za prve tri dni bolezni ne plača nobene podpore; ako je član bolan sedem dni, je opravičen do podpore za zadnje tri dni.

Ako je član bolan manj kot sedem dni, ni deležen nobene bolniške podpore."

Točka 3. se sprejme s spremembami, da se črta beseda "šest" in se nadomesti z besedo "dvanaest".

Ako pa tak član ozdravi itd., se črta do konca.

Nadomesti se: "kateri član je pa še nadalje bolan, se mu ne plača več iz istega skladnika."

Točka 4., se doda: "suspenderati za mesec dni."

Točka 5. se črta, vse do: "član ki živijo itd." in se nadomesti: "vsak član, ki zbole, se mora naznaniti društvenemu tajniku, in društvenemu tajniku pa mora bolnika naznaniti vrhovnemu zdravniku s tozadnje kartico in obenem mora tudi bolnika naznaniti bolniškemu nadzorniku.

Bolniški nadzornik mora poročati o stanju bolnika na prvi redni društveni seji. Vsak član se mora tudi naznaniti ali društvenemu tajniku, bolniškemu nadzorniku ali pa društvenemu zdravniku, kakor hitro ozdravi.

Bolniška podpora se vedno steje od dne, ko je bil bolnik prvič pri zdravniku, ozir. kadar je zdravnik prvič obiskal bolnika.

Točka 6. se sprejme.

Točka 7. se spremeni v toliko, da se glasi: "porodna nagrada se plača za porod, ki nastane v sedmih mesecih. Bolniška podpora se plača po štirinajstih dneh. V slučaju pa, da si je članica sama kriva preranega poroda, ni deležna nagrade in ne bolniške podpore."

Točka 8. se sprejme.

Točka 9. se sprejme. Črta se beseda "obiskovalci" in se nadomesti z besedo "nadzornik". Doda se beseda "niso."

Zatem je bilo priporočeno po vrhovnem zdravniku in obenem predlagano in vsestransko podpirano, da mora imeti vsak bolnik najmanj en zdravniški obisk vsak teden.

Predlog soglasno sprejet.

Točka 10. se sprejme z dodatkom: "Bolni člani, ako dobijo dovoljenje od svojega zdravnika, zamorejo obiskati javne lokale."

Točka 11. se sprejme z dodatkom: "član, kateri je bil umoven, ni smatrani za zdravega, dokler ne dobi izkazila od pristojnega sodišča."

(Dalje prih.)

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Ameriški Slovenec!"

PREVOZ - DRVA - KOLN



Rojakom se priporočamo za načela za premog — drva in prevoz pohištva ob času selitve.

Poklicne:

Telefon: ROOSEVELT 8221.

Louis Stritar

1918 W. 21st Place, Chicago, Ill.

JACOB WAHČIĆ,

1430 E. 95th St., CLEVELAND, O.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. ŠT. 36, Z. S. Z.

So. Chicago, Ill.

Članom, kateri neplačujejo redno asesmenta, naznanjam, da sem izdal ves denar, katerega sem imel na ročku, da v slučaju založim asesment za člane, ki ne bi pravočasno plačali.

Iz tega razloga sem bil primoran v mesecu septembra suspendirati člane. Pri zadnjem pregledovanju knjig sem inel na roki to je ročne blagajne \$16.50 in danes samo 3 takti člani dolgujejo društvu \$17.80. Več tu niti omenjam ne bom.

Člane prosim, da vzamejo naznanje, da tajnik ima pravico same takto člane založiti z tassementom iz ročne blagajne, kateri so slučajno bolni ali v brezidelju, in res tako revni, da nemorejo plačati asesment ob pravem času.

Priporočiti moram še to, da sem v minulem mesecu izplačal veliko sponzorje denarja v prid članom ozrom na njihovem asesmentu kar v tečaju meseca.

Torej prosim, da enkrat vse one člane, kateri neplačujejo asesmentov redno, da to store v tečaju meseca ter se tudi celo določajo delo tajniku, sami pa se izognemo neljubi suspenziji.

Otisajam Vaš udan.

Anton Mutz, tajnik.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Heureka, našli so.

Našli in pronašli so, in zdaj lahko pokaže vsemu svetu

te grde bunkače in jih razglašo do nagega, ker so našli.

Na mednarodnem kongresu psihologov, ki je bil v New Havenu, Conn., je bilo vsaj poročeno, da otroci, ki se učijo babilje, bolj lažejo in sleparijo, kakor otroci, ki ne poznajo sv. Pisma. Profesor Hightower iz Butler univerze je zaslišal načrtano 3316 otrok iz javnih in privatnih šol, in sreča je bila mila, ker prišel je do srečnega zaključka, da "verska vzgoja še ni noben porok za pošteni značaj."

Torej prosim, da vzamejo naznanje, da tajnik ima pravico same takto člane založiti z tassementom iz ročne blagajne, kateri so slučajno bolni ali v brezidelju, in res tako revni, da nemorejo plačati asesment ob pravem času.

Torej prosim, da enkrat vse one člane, kateri neplačujejo asesmentov redno, da to store v tečaju meseca ter se tudi celo določajo delo tajniku, sami pa se izognemo neljubi suspenziji.

Otisajam Vaš udan.

Anton Mutz, tajnik.

CONVENTION MENTION.

Spots of permanent snow all round us and it is very cold, on the verge of snowing. Pull in your ears; we are going thru the tunnel. Once echoing to the thunder of passing trains, now reflecting from its glistening sides the sun thru the very heart of the Rockies.

Spots of permanent snow all round us and it is very cold, on the verge of snowing. Pull in your ears; we are going thru the tunnel. Once echoing to the thunder of passing trains, now reflecting from its glistening sides the sun thru the very heart of the Rockies.

Spots of permanent snow all round us and it is very cold, on the verge of snowing. Pull in your ears; we are going thru the tunnel. Once echoing to the thunder of passing trains, now reflecting from its glistening sides the sun thru the very heart of the Rockies.